

Aan
De minister

Classificatie
-

Contactpersoon
Van Straten
Datum
25 november 2008
Ons kenmerk
VENW/DGMO-2008/4785
Onderwerp
Telefoongesprek met minister Bos inzake HSA

Doorkiesnummer
6539
Bijlage(n)
1
Uw kenmerk
-

Getypt door/paraaf
Van Straten
Vergeleken door/paraaf
-
Verzonden door/paraaf
-
Ondertekening door/paraaf
DG-RWS
Medewerking van/paraaf
Gijsbers

Vervolg op
-
Rappeldatum
-
Verzenddatum
-
Verzendwijze
-
Na verzending retour aan
Van Straten

Afschrift aan
Div.
Secretariaat Spoor
Keijts
Gijsbers

Adres
-

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Mobiliteit

Aan
De minister

Contactpersoon	Doorkiesnummer
Van Straten	6539
Datum	Bijlage(n)
25 november 2008	1
Ons kenmerk	Uw kenmerk
VENW/DGMO-2008/4785	-
Onderwerp	
Telefoongesprek met minister Bos inzake HSA	

Geachte minister,

U heeft aangegeven op korte termijn minister Bos te willen bellen om hem te informeren over het door u met HSA en NS bereikte onderhandelingsresultaat over de financiële problematiek van HSA. Bij deze ontvangt u ter voorbereiding op uw telefoongesprek enige achtergrondinformatie en enkele spreekpunten.

Achtergrondinformatie

De tekst van het door u met HSA en NS uitonderhandelde memorandum van overeenstemming (MOU) is ambtelijk bekend bij Financiën. Minister Bos kent dit MOU of de daarin gemaakte afspraken echter nog niet. Ambtelijk Financiën is bezig met een nota om hun minister te informeren, maar deze zal niet voor uw gesprek met minister Bos bij hem zijn aangekomen.

Het MOU is inmiddels goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van HSA. Zodra Financiën ermee heeft ingestemd kan het MOU vertrouwelijk worden voorgelegd aan de Tweede Kamer. Het lijkt wenselijk om het MOU onderdeel te laten zijn van de technische briefing die u de Kamer tijdens het AO van 20 november inzake de HSL-Zuid heeft toegezegd.

Ambtelijk is Financiën de afgelopen periode op de hoogte gehouden van de voortgang bij de gesprekken met Hsa en NS. Inhoudelijk komen de afspraken uit het MOU voor Financiën dan ook niet als een verrassing. Er is ambtelijk door Financiën meermalen aangegeven dat zij vinden dat V&W te veel is meegegaan in de wensen van HSA en NS. Financiën heeft aangedrongen op volledige inzage in de businesscase van HSA voor er met hen afspraken zouden worden gemaakt. En Financiën wenst een opslag op te nemen

Directoraat-Generaal Mobiliteit
Spoorvervoer
Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres : Plesmanweg 1-6, Den Haag

Telefoon : 070 - 351 6171
Fax : 070 - 351 6591
Internet : www.verkeerenwaterstaat.nl

op het rentepercentage dat HSA moet betalen voor het uitstel van de betaling van de gebruiksvergoeding. Deze opslag zou nodig zijn vanwege het risicovolle karakter van HSA als onderneming. Gezien de bezwaren van ambtelijk Financiën, overigens zonder dat zij alternatieven voor de gemaakte afspraken hebben aangedragen, lijkt de enige manier om op korte termijn instemming van Financiën te krijgen de weg via minister Bos.

Voor het geval u inhoudelijk op de afspraken uit het MOU zou willen ingaan is een exemplaar van het MOU bij deze nota gevoegd.

Spreekpunten

U kunt in het gesprek met minister Bos de volgende punten aan de orde stellen.

- U kunt minister Bos informeren over uw gesprekken met HSA en NS over het oplossen van de financiële problematiek van HSA;
- U kunt daarbij aangeven dat zonder maatregelen een faillissement van HSA onvermijdbaar is, wat is bevestigd door een onafhankelijk onderzoek van PWC;
- Een faillissement van HSA zou zeer nadelig uitpakken voor de Staat aangezien vanwege nieuwe EU regels geen nieuw exclusief recht op binnenlands hogesnelheidsvervoer kan worden aanbesteed. De opbrengsten uit een nieuwe aanbesteding zullen dan ook substantieel lager liggen dan de € 178 miljoen (prijspeil 2008) die HSA jaarlijks aan de Staat moet betalen. De gemiste inkomsten voor de Staat zullen over de gehele concessieperiode van 15 jaar minimaal een miljard euro bedragen;
- Naast de financiële gevolgen voor de Staat zou een faillissement van HSA grote gevolgen hebben voor de reputatie van NS, een 100% deelneming van Financiën;
- Voor V&W zijn met name het wegvallen van alle afspraken met HSA over dienstregeling en service niveau van het hogesnelheidsvervoer van belang. Daarnaast is het maar de vraag of snel een andere vervoerder gevonden wordt;
- Om een faillissement van HSA te voorkomen is sinds maart dit jaar met HSA en haar aandeelhouder NS gesproken over oplossingen. Na intensief beraad heeft u een akkoord bereikt met HSA en NS dat het gewenste resultaat bereikt en dat juridisch uitlegbaar is;
- U kunt aangegeven dat Financiën, omdat zij het contract met HSA mede ondertekend heeft, het onderhandelingsresultaat dat is vastgelegd in een memorandum van overeenstemming (MOU) formeel moet goedkeuren;
- U kunt minister Bos vragen om met spoed kennis te nemen van de afspraken zoals deze zijn opgenomen in het MOU. Het MOU is ambtelijk bij Financiën aanwezig.
- U kunt bij minister Bos aandringen op een spoedige reactie van zijn kant omdat u het MOU in een op korte termijn te plannen technische briefing vertrouwelijk aan de Kamer wil voorleggen.

Met vriendelijke groet,

DE DIRECTEUR-GENERAAL RIJKSWATERSTAAT,

Ir. L.H. Keijts

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

De minister van Financien
drs. W. Bos
Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Contactpersoon
Paul van Straten
T 6539

Datum

-

Classificatie

-

Ons kenmerk

VenW/DGMo-2009/1449

Uw kenmerk

FIN/2008/1295 U

Bijlage(n)

-

minuut

HSA Memorandum van Overeenstemming

Getypt door/paraaf

Van Straten

Vervolg op

-

Vergeleken door/paraaf

-

Rappeldatum

-

Verzonden door/paraaf

-

Verzenddatum

-

Ondertekening door/paraaf

M

Verzendwijze

-

Medewerking van/paraaf

DGMo
Gijsbers

Na verzending retour aan

Van Straten

Afschrift aan

Div.
Secretariaat Spoor
Gijsbers
Van Vulpen

Adres

-

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De minister van Financien
drs. W. Bos
Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Mobiliteit

Directoraat-Generaal
Mobiliteit
Spoorvervoer

Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
T 070 351 6171
F 070 351 6591

www.verkeerenwaterstaat.nl

Contactpersoon

Paul van Straten

T 6539

paul.van.straten@minvenw.nl

Datum -

Onderwerp HSA Memorandum van Overeenstemming

Ons kenmerk

VenW/DGMo-2009/1449

Uw kenmerk

FIN/2008/1295 U

Bijlage(n)

Geachte collega,

Bij deze informeer ik u over de stand van zaken ten aanzien van het Memorandum of Understanding (MoU) tussen de Staat, HSA en haar aandeelhouder NS.

Tijdens ons overleg op 26 november 2008 heb ik u geïnformeerd over mijn voornemen om met HSA en haar aandeelhouder NS een MoU te sluiten waarmee een faillissement van HSA op korte termijn kon worden voorkomen. Hierdoor zou een verdere vertraging van de ingebruikname van de HSL-Zuid en het mislopen door de Staat van een substantieel deel van de begrote opbrengsten uit het vervoer over de HSL-Zuid worden voorkomen.

Bij brief van 3 december 2008 heeft u mij uw formele reactie op mijn voornemen doen toekomen. U gaf daarin aan dat u verheugd was dat door middel van het MoU een definitieve vaststelling van de Aanvangsdatum op 1 juli 2009 wordt bereikt, dat u met mij het budgettaire risico dat samenhangt met de procedurele afspraak om bij een reëel faillissementsrisico op de lange termijn na verificatie over te gaan tot een structurele verlaging van de gebruiksvergoeding onderkent, en dat u een inschatting zou willen ontvangen van de mogelijk te realiseren gebruiksvergoeding in geval het tot een nieuwe aanbestedingsprocedure zou komen.

Mede gezien uw instemming, en na een vertrouwelijk overleg met de vaste kamercommissie voor Verkeer en Waterstaat, heb ik met HSA en haar aandeelhouder NS op 18 december 2008 het MoU ondertekend. Vervolgens is het MoU openbaar aan de Kamer gezonden en besproken tijdens een algemeen overleg op 4 en 17 februari 2009. De Kamer heeft daarbij geen alternatieven voor de in het MoU gemaakte afspraken aangedragen.

Ten aanzien van uw vraag naar een inschatting van de mogelijk te realiseren gebruiksvergoeding in geval het tot een nieuwe aanbestedingsprocedure zou komen is de situatie als volgt. Het bod van NS/KLM tijdens de aanbesteding lag substantieel hoger dan dat van de overige biedende partijen. Gezien de door HSA uitgesproken negatieve verwachtingen voor de toekomst mag aangenomen

worden dat het bod van de 2^e bieder, om en nabij de € 100 miljoen prijspeil 2000, een meer realistisch beeld gaf van de waarde van het vervoer over de HSL-Zuid. Bij een nieuwe aanbestedingsprocedure zal het niet meer mogelijk zijn om een exclusief recht op binnenlands hogesnelheidsvervoer te verlenen. Potentiële biedende partijen zullen concurrenten op de HSL-Zuid naast zich moeten tolereren. Dit verschil met de huidige exclusieve positie van HSA zal zich vertalen in lagere biedingen. Hier komt vervolgens nog bij dat de positie van de Staat in een eventuele nieuwe aanbesteding uiterst zwak is. De infrastructuur is immers al aangelegd en er bestaat grote politieke druk om deze maatschappelijke investering te laten renderen. De verwachting is dan ook dat een nieuwe aanbesteding niet meer dan maximaal € 50 miljoen prijspeil 2000 zal opbrengen. De werkelijke opbrengst is niet te voorspellen, maar dat deze substantieel lager zal liggen dan de opbrengsten die in de begroting zijn opgenomen is evident.

Nu met het MoU de financiële problematiek van HSA voor de eerste jaren is opgelost kan de focus zich geheel richten op de start van het commerciële vervoer over de HSL-Zuid. Afhankelijk van de resultaten van het proefbedrijf is het streven erop gericht om dit jaar te starten met de vervoerdiensten.

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Ir. Camiel Eurlings

Mobiliteit
Directoraat-Generaal
Mobiliteit
Spoorvervoer

Datum
-

Ons kenmerk
VenW/DGMO-2009/1449